

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5C/193/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114217262
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:1114217262.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou, v spore žalobcu: I. Q., Z.. XX. XX. XXXX, B. J. XXXX, XXX XX Č., zastúpený: JUDr. Ladislav Ščury, advokát, so sídlom Mierová 1725, 022 01 Čadca, IČO: 33 916 071, proti žalovanému: D., T. Q., Q. Q. O. XX/C, XXXXX B. - F. Č. Z. F., o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

- I. Súd z r u š u j e Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23.04.2014.
- II. Súd žalobu v časti o vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie Rozhodcovského súdu, ako aj v časti o odložení vykonateľnosti tohto Rozhodcovského rozsudku do právoplatného skončenia tohto konania z a m i e t a .
- III. Súd žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť Slovenskej republike, na účet Okresného súdu v Čadci súdny poplatok za žalobu v sume 331,50 €, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 12. 06. 2014 sa žalobca domáhal zrušenia Rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu pri Rozhodcovská arbitrážna a mediačná, a. s., sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23. 04. 2014 a vrátenia veci tomuto na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal, aby súd odložil vykonateľnosť Rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu pri Rozhodcovská arbitrážna a mediačná, a. s., sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23. 04. 2014 do právoplatného skončenia tohto konania. V žalobe uviedol, že dňa 13. 05. 2014 mu bol doručený Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23. 04. 2014, ktorým bolo rozhodnuté, že je povinný žalovanému zaplatiť istinu vo výške 707,16 €, úrok vo výške 23,00 % ročne zo sumy 707,16 € od 02. 01. 2014 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 707,16 € od 02. 01. 2014 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 01. 01. 2014 vo výške 460,88 €, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 58,40 €, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Predmetný rozsudok pokladá za nezákonný. Žalobu opiera o ustanovenie § 40, ods. 1, písm. c), g), j) Zákona č. 244/2002 Z. z., pretože s rozsudkom nesúhlasí, popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, pretože táto nebola z jeho strany uzatvorená, a pokiaľ sa jedná o Všeobecné obchodné podmienky, s týmito nebol pri uzatvorení zmluvy o úvere oboznámený a ani mu neboli doručené spolu so žalobou. Prvý z dôvodov podanej žaloby je fakt, že sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku tým, že namieta platnosť rozhodcovskej doložky. Takúto rozhodcovskú doložku je možné považovať za neprimeranú zmluvnú podmienku podľa § 53, ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takéto dojednanie dosahuje intenzitu hrubého nepomeru práv a povinností v neprospech spotrebiteľa. Absolútne neplatná neprijateľná rozhodcovská doložka spôsobuje, že spotrebiteľ ňou nie je viazaný. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá

ochrana. Ak je rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve dohodnutá tak, že umožňuje obrátiť sa pri riešení sporu iba na rozhodcovský súd, je takéto ustanovenie považované za neprijateľnú podmienku. Podľa judikatúry Súdného dvora ES sa vyžaduje, aby súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku. Druhým dôvodom podanej žaloby je skutočnosť, že bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Ako účastník konania nemal možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam a dôkazom, nemal právo podať žalobnú odpoveď, resp. nemal právo podávať v konaní námietky, právo navrhnúť dôkaz atď. Tretím dôvodom je, že boli porušené všeobecné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Právna úprava je upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetnou žalobou popiera i platnosť rozhodcovskej zmluvy, pretože táto nebola z jeho strany uzatvorená, nakoľko sa jedná o všeobecné obchodné podmienky, s ktorými navyše pri uzatvorení zmluvy nebol oboznámený. Uzatvorenú zmluvu so žalobcom pokladá za spotrebiteľskú v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto požíva právnu ochranu pred neoprávnenými nárokmi žalobcu v tejto veci. Ako žalovaný nesúhlasí s výškou úrokov 23.00 % zo zostatku nesplatenej istiny žalobcom. Tieto považuje za neprímerane vysoké, pričom sú v rozpore so Zákonom o ochrane spotrebiteľa, Občianskym zákonníkom, ako aj Nariadením Vlády č. 87/1995 Z. z., keďže úroková sadzba pre občianskoprávne konanie je stanovená na 5,25 %.

2. Žalobca k žalobe pripojil tieto dôkazy:

- rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23.04.2014,
- potvrdenie o dočasnej PN,
- prepúšťaciu správu z A. Z. Q. X. Č., z ktorej vyplýva hospitalizácia žalovaného od 06.03.2014 do 12.03.2014,
- úverovú zmluvu a obchodné podmienky pre úver.

3. Pôvodný žalovaný X. B., a. s. sa k žalobe vyjadrila písomne, namietala, že žalobca jednoznačne nepreukázal, že podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, z tohto dôvodu je potrebné zamietnuť ju ako oneskorenú. Taktiež namietol svoju pasívnu vecnú legitímáciu, keďže dňa 19.11.2014 uzatvoril so spoločnosťou D. A., ako postupníkom, zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola aj pohľadávka tohto konania. Pohľadávku nadobudol spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, preto je potrebné pripustiť zmenu účastníka na strane žalovaného. Taktiež namietal, že nie sú splnené podmienky na zrušenie rozhodcovského rozsudku a teda ani na odklad jeho vykonateľnosti. Žiada celú žalobu zamietnuť ako nedôvodnú, taktiež návrh na odklad vykonateľnosti.

4. Dňa 01.12.2014 bol na súd doručený návrh na zmenu účastníka v konaní, podľa § 92 ods. 2 OSP, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok medzi pôvodným žalovaným a X. B. a. s., a novým žalovaným D. A., T. Q. B., ktorý zároveň zaslal súdu súhlas so vstupom na miesto žalovaného v predmetnom konaní. O uvedenom návrhu súd nerozhodol, keďže konanie bolo prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na žalobcu.

5. Vzhľadom k tomu, že na majetok úpadcu - žalobcu bol Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 1K/23/2014 - 225 zo dňa 20. 10. 2014 vyhlásený konkurz, konanie bolo v zmysle § 47 Zákona č. 7/2005 Z. z. prerušené, nakoľko správca konkurznej podstaty nepodal návrh na pokračovanie konania. Následne, Okresný súd Žilina Uznesením č. k. 1K/23/2014 - 416 zo dňa 19. 03. 2019 zrušil konkurz na majetok úpadcu - žalobcu po splnení konečného rozvrhu výťažku, preto súd v konaní pokračoval.

6. Okresný súd Čadca Uznesením č. k. 5C/193/2014 - 126 zo dňa 22. 07. 2019 vyhovel návrhu žalovaného na vstup obchodnej spoločnosti D., a. s. namiesto žalovaného z dôvodu, že v priebehu konania postúpil pôvodný žalobca pohľadávku - istinu, na úhradu ktorej bol žalovaný (v tomto spore žalobca) zaviazaný rozhodcovským rozsudkom spolu s príslušenstvom, všetkými právami, povinnosťami a zabezpečeniami, ktoré boli s pohľadávkou spojené, ktorého zrušenia sa domáha žalobca v tomto konaní, titulom Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 11. 2014.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalovaný, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené fikciou doručenia v zmysle § 111, ods. 3 v spojení s § 106, ods. 1, písm. b) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Vzhľadom na uvedené súd vec pojednal v neprítomnosti žalovaného a vo veci rozhodol.

8. Žalobca na pojednávaní uviedol, že správca ho neoboznámil v akej výške boli uspokojené pohľadávky, ktoré sú predmetom tohto konania, o oddĺžení má vedomosť z uznesenia. Pri uzatváraní zmluvy nevedel, že uzatvára aj rozhodcovskú zmluvu, nevedel ani čo to je, nevie sa vyjadriť k tomu, čo podpísal.

9. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že žalobca v plnom rozsahu trvá na podanej žalobe zo dňa 22.05.2014, s tým, že touto žalobou sa domáha zrušenia rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23.04.2014. V bližších podrobnostiach poukazujú na obsah žaloby s tým, že majú za to, že tento rozhodcovský rozsudok je nezákonný, keď boli porušené práva žalobcu, ako spotrebiteľa, pričom poukazujú na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nebola rešpektovaná ani rovnosť účastníkov konania, keď v podstate rozsudok má podstatnú vadu v tom, že žalobca sa k tomuto konaniu, vedenom pred rozhodcovským súdom nemohol ani len vyjadriť a následne rozhodcovská doložka, ktorá bola uvedená vo všeobecných poisťných podmienkach, nebola v podstate žalobcovi známa v čase uzatvárania zmluvy. Z uvedeného dôvodu preto žiadajú podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Zb. o zrušení rozhodcovského rozsudku, keďže žaloba bola podaná riadne a včas. V bližších podrobnostiach poukazujú na podanú žalobu, ako aj na dôvody, ktoré sú v nej uvedené, na ďalšie vyjadrenie, ktoré súdu zasielali a kedy v podstate doručili čitateľnú zmluvu o úvere, ako aj všeobecné obchodné podmienky s tým, že žiadajú, aby si súd v tejto veci pripojil spis z Okresného súdu Čadca č. 7C/197/2014, ktorý už rozhodol v obdobnej právnej veci tak, že zrušil rozhodcovský rozsudok. Z uvedených dôvodov teda žiadajú žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovieť a zaviazat' žalovanú na úhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Súd si zabezpečil kópiu spisu SRS IA-C/0314/1430. Medzi stranami nebolo sporné ani tvrdenie žalobcu, že žalobca v rozhodcovskom konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozhodcovský rozsudok ako jedna zo zmluvných strán úverového vzťahu, založeného Zmluvou o úvere zo dňa 31.01.2008, mal postavenie spotrebiteľa. Tento záver vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodcovského rozsudku, podľa ktorého rozhodcovský súd na právny vzťah medzi stranami, založený predmetnou zmluvou o úvere, aplikoval Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov. Dňa 13. 05. 2014 bol žalobcovi doručený Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. IA-C/0314/1430 zo dňa 23. 04. 2014, ktorým bolo rozhodnuté, že je povinný žalovanému zaplatiť istinu vo výške 707,16 €, úrok vo výške 23,00 % ročne zo sumy 707,16 € od 02. 01. 2014 do zaplataenia istiny, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 707,16 € od 02. 01. 2014 do zaplataenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 01. 01. 2014 vo výške 460,88 €, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 58,40 €, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Z rozhodcovského spisu mal súd preukázané, že žaloba bola na rozhodcovský súd podaná dňa 10.03.2014. 24.03.2014 bol žalobca vyzvaný na podanie žalobnej odpovede. Žalobná odpoveď bola podaná oneskorene, preto vo veci bolo meritórne rozhodnuté a žalobná odpoveď sa nezohľadnila, neprihliadalo sa na ňu.

11. Podľa § 73 ods. 1 zákona č.335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného od 01.01.2015 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“) ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods. 2 veta prvá Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa § 73 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“) v znení účinnom do 31.12.2014, (tzn. v čase vydania a doručenia rozhodcovského rozsudku žalobcovi), žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 46 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu aj v exekúcii (§ 46 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.01.2015).

Podľa § 3 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 3 ods. 2 veta prvá Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu obchodné meno, sídlo,

identifikačné číslo dodávateľa a meno, priezvisko, bydlisko spotrebiteľa, b) označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, c) označenie stáleho rozhodcovského súdu s uvedením názvu a sídla, d) webové sídlo stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu (ďalej len "rokovací poriadok"), ako aj aktuálne údaje podľa § 18 ods. 3 a adresu pre elektronickú komunikáciu a e) poučenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 1.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinného do 31.05.2014, tzn. v čase dojednaní rozhodcovskej doložky stranami (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. S účinnosťou od 01.01.2015 bol do slovenského právneho poriadku zavedený Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Rozhodcovské rozsudky preto do 31.12.2014 vydávali výlučne rozhodcovské súdy zriadené podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré jediné mali právomoc vecí podané na rozhodcovské súdy rozhodovať podľa tohto zákona, a to bez ohľadu na to, či na jednej strane sporu bol spotrebiteľ alebo išlo o vzťah medzi podnikateľmi. Od 01.01.2015 rozhodcovské rozsudky začali vydávať v spotrebiteľských veciach rozhodcovské súdy, ktoré splnili podmienky podľa Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v konaniach podľa tohto nového zákona. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v cit. prechodných ustanoveniach upravuje aplikáciu tohto nového zákona vo vzťahu k rozhodcovským konaniam, ktorých predmetom bol spotrebiteľský spor začatý pred 01.01.2015, ako aj trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného podľa Zákona o rozhodcovskom konaní v spotrebiteľskej veci.

13. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení sa pre posúdenie platnosti (neplatnosti) predmetnej rozhodcovskej zmluvy použijú ustanovenia právnych predpisov účinných v čase jej uzatvorenia, t. j. Zákona o rozhodcovskom konaní, avšak na rozhodcovské konanie, ktoré sa začalo aj pred 1. januárom 2015, a ktorého predmetom je spotrebiteľský spor, sa použijú ustanovenia Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, predmetom ktorých je rozhodcovský spor, neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ale dokončia sa podľa nového Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia. Vzhľadom na uvedené, súd pri prejednaní a rozhodnutí veci aplikoval ustanovenia Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a skúmal dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle tejto platnej právnej úpravy.

14. V prvom rade sa súd zaoberal tým, či žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v zákonnej prekluzívnej lehote. Rozhodcovský rozsudok v danom prípade bol vydaný dňa 23. 4. 2014 a žalobcovi doručený dňa 13.05. 2014, tzn. ešte za účinnosti Zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa cit. ust. § 41 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku bolo možné podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského

rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žaloba bola podaná v zákonnej lehote.

15. Ako hlavný dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku žalobca uviedol neplatnosť rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej (nekalkej) zmluvnej podmienky.

16. Podľa bodu 6. Zmluvy o úvere zo dňa 31.01. 2008: "Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred SRS, Rozhodcovská, Arbitrážna a Mediačná a.s., a rozhodnutia budú pre obidve zmluvné strany konečné a záväzné".

17. Podľa čl. 6 ods. Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“) členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok záväzná pre strany, ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl.3. Podľa čl. 3 ods. 1 a 3 Smernice Rady 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmlúv, ku škode spotrebiteľa. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Podľa ods. 1 písm. q). Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS za nekalé sa môžu považovať podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

18. Právna úprava práva Európskeho spoločenstva či už priamo aplikovateľného alebo subsidiárneho charakteru, ako aj samotné cit. ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nevyklúčujú dojednanie rozhodcovskej doložky vo veciach spotrebiteľských zmlúv, teda dojednanie, že spory, ktoré vzniknú v určenom spotrebiteľskom zmluvnom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Naopak, právna úprava Európskeho spoločenstva predpokladá využitie zmluvného dojednania alternatívneho riešenia sporov, vrátane možnosti riešenia sporov rozhodcami aj v spotrebiteľských veciach. Úlohou vnútroštátneho súdu je však posúdiť v danom konkrétnom prípade, či rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej veci je alebo nie je neprijateľnou (nekalou) podmienkou.

19. Súd preskúmal predmetnú rozhodcovskú doložku a dospel k záveru, že rozhodcovskú doložku v danom prípade je dôvodné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú. Žalobca si rozhodcu osobne nevyjednal a rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná v štandardnej formulárovej zmluve. Rozhodcovská doložka v danom prípade nebola oddelená od spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ale je súčasťou vopred dodávateľom pripravenej formulárovej štandardnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Rozhodcovská doložka ako aj celá spotrebiteľská zmluva (vrátane Všeobecných obchodných podmienok) neboli individuálne dojednané, nakoľko žalobca nemohol ovplyvniť ich obsah. Nemal možnosť výberu a mohol ich len ako celok uzavrieť alebo odmietnuť. V prípade rozhodcovskej doložky sa teda nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Ak rozhodcovská zmluva v spotrebiteľskej veci nie je osobitne vyjednaná a vyplýva iba z textu štandardne vopred naformulovanej zmluvy, teda zo vzťahu nevyjednaného individuálne, bez vysvetlenia podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom spotrebiteľovi, je plne dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces neuvedomuje. Preto ak dodávateľ, ktorý je povinný vždy postupovať s odbornou starostlivosťou a ktorý má širokú informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi, v rámci kontraktačného procesu spotrebiteľa neupozorní na uzatváranie rozhodcovskej zmluvy, nepoučí ho, a nedá mu priestor na rozhodnutie a voľbu, je zrejmé, že spotrebiteľ si nemôže ani uvedomiť dôsledky tejto rozhodcovskej zmluvy. Účelom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegujú. Rozhodcovská doložka má preto osobitý význam, nakoľko v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán

a založí nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Vznik rozhodcovskej zmluvy si preto vyžaduje osobitné vyjednanie uzavrieť takúto rozhodcovskú zmluvu. Zo spôsobu uzavretia rozhodcovskej zmluvy v danom prípade ako obsahovej a formálnej súčasť štandardných vopred drobným písmom naformulovaných Všeobecných obchodných podmienok, bez ďalšieho, záver o upozornení žalobcu ako spotrebiteľa na uzatvorenie rozhodcovskej doložky a na jej význam a dôsledky nemožno vyvodíť. Bolo na žalovanom, aby v danom prípade, kedy rozhodcovská doložka vyplýva iba z textu štandardne vopred naformulovanej zmluvy, v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka preukázal, že rozhodcovská doložka ako zmluvná podmienka bola vyjednaná individuálne, čo žalovaný ničím nepreukázal. Žalobca práve naopak uviedol, že pri uzatváraní Zmluvy o úvere nebol upozornený na to, že súčasťou zmluvy je i rozhodcovská doložka, čo táto znamená a aké sú jej následky. Pri podpise Zmluvy o úvere vôbec nevedel, že podpisuje aj rozhodcovskú doložku. Z významu rozhodcovskej doložky, jej dôsledkoch a postavenia žalobcu ako slabšej strany ani čase pred 01.01.2015 nemožno vyvodíť iný záver, než že predpokladom prijateľnosti a platnosti rozhodcovskej doložky aj v tom čase bolo osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky a riadne poučenie spotrebiteľa, a pokiaľ tak dodávateľ nekonal, rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatná.

20. Predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ, žalobca sa musí rozhodcovskému konaniu podrobiť, a tiež že miesto rozhodcovského konania si jednostranne stanovil dodávateľ, pričom neprihliadal na geografickú vzdialenosť sídla rozhodcu a miestne príslušného súdu žalobcu ako spotrebiteľa.

21. Vzhľadom na uvedené závery súd rozhodcovskú doložku v danom prípade považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka teda za rozhodcovskú doložku neplatnú. Podľa § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľ má možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku v prípade neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Preto súd žalobe žalobcu vyhovel a pre neplatnosť rozhodcovskej doložky napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil. Nakoľko pre záver o dôvodnosti zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku postačoval záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá bolo hlavným dôvodom podaného návrhu na zrušenie rozsudku, súd sa z dôvodu hospodárnosti konania bližšie nezaoberal ďalšími dôvodmi návrhu na zrušenie rozsudku.

22. Súd zrušil rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, preto nie je daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať. Vzhľadom na uvedené mu nemôže byť vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie ako žiadal žalobca v žalobnom petite, preto súd v tejto časti žalobu, ako aj v časti o odklad vykonateľnosti rozsudku, ako nedôvodnú zamietol. V zmysle § 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, môže žalobca alebo žalovaný podať na súd návrh na pokračovanie v konaní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca, ktorý mal v spore úspech má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, nakoľko čiastočné zamietnutie žaloby sa týka len procesného postupu súdu po rozhodnutí vo veci samej a netýka sa veci samej. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Žalobca ako spotrebiteľ bol od súdneho poplatku osobne oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. z/ Zákona č. 71/1992 Zb., preto poplatková povinnosť prešla na žalovaného ako neúspešnú stranu v spore podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb.. Žalovanému súd vyrubil súdny poplatok vo výške 331,50 € podľa položky č. 3, písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona č. 71/1992 Zb., nakoľko žalovaný bol v spore o zrušenie rozhodcovského rozsudku neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie

považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.